

SAVONLINNAN HELLUNTAISEURAKUNTA 1920-1985

KIRJOITUKSIA JA MUISTELMIA

Julkaisija: Savonlinnan Helluntaiseurakunta
Savonlinnan Rukoushuoneyhdistys Eelim r.y.

Toimituskunta: Antti Virolainen
Eila Ruuskanen
Markku Ollikainen

Painopaikka: Savonlinnan Pikapaino ky, 1985

SISÄLLYSLUETTELO

Lukijalle	2
Pyhän Hengen herätysliike	3
Seurakunta – Kristuksen morsian	5
Historian tallentamisesta	7
Seurakunnan alkuvaiheita	8
Savonlinnan Eelim-seurakunnan työntekijöitä	11
Aino Lyytikäinen muistelee	12
Muistelmia 1930-luvulta vuoteen 1943	13
Muistoja vuosilta 1945 – 1983	15
Muistoja vuosilta 1953 – 1957	17
Muistoja vuosien takaa	19
Rukoushuonehistoriikki vuonna 1964	21
Aina maan ääriin asti	23

Lukijalle

Kädessäsi on painotuore katsaus seurakuntamme historiaan. Savonlinnan Eelim-seurakunta järjestäytyi pastori Väinö Pfalerin johdolla vuonna 1920. Tänä vuonna tästä tulee kuluneeksi 65 vuotta.

Seurakunnan perustajajäseniltä ja muilta kauan seurakuntaan kuuluneilta olemme saaneet korvaamattoman arvokasta muistitietoa menneiltä vuosilta. Tuo muistitieto, muutamat asiakirjat ja valokuvat tuovat nykyisen seurakuntaväen silmien eteen kuvan siitä, «miten oli alussa». On mielenkiintoista ehkä ensimmäistä kertaa tai uudelleen tutustua myös läheisemmän menneisyyden tapahtumiin ja henkilöihin.

Seurakunnan historia on Jumalan suurten tekojen historiaa. Tyhjentävästi emme pysty koskaan tuomaan esille Hänen tekojaan tällaisen lyhyen katsauksen sivuilla.

Olkoon niin menneen kuin tulevankin suhteen meidän jokaisen sydämet täynnä kiitosta ja pyhää kunnioitusta elävälle Jumalallemme, jonka työ ja teot jatkuvat.

Tänä päivänä haluamme seurakuntana kuudestakymmenestäviidestä ikävuodesta huolimatta katsoa tulevaisuuteen, joka myös on Herramme turvallisissa ja voimallisissa käsissä.

Markku Ollikainen

Pyhän Hengen herätysliike

Helluntaiherätys on, kuten jotkut arvioitsijat ovat sanoneet, «kuin suuri joki, joka on saanut alkunsa monista vuorilta virtaavista puroista».

Tämä maininta tarkoittaa sitä, että helluntaisuus ei tunne ketään erityistä henkilöä perustajanaan eikä mitään paikkakuntaa syntymäsjanaan. Tässä mielessä sen on katsottava tulleen suoraan taivaasta. Se on Pyhän Hengen lähettämä herätysliike.

Tätä liikettä kutsutaan helluntaiherätykseksi, koska siinä ilmenee voimallisesti ensimmäiseen kristilliseen helluntaihin liittyviä asioita ja Hengen ilmiöitä mm. Hengellä täyttyminen ja kielillä puhuminen.

Apostolien tekojen toisessa luvussa, jossa helluntaikokemus on kerrottu, on myös mainittu toiset keskeiset herätysliikkeemme julistamat raamatulliset totuudet. Sellaisia ovat Pietarin voimallisessa saarnassa esille tulleet asiat: Jeesuksen toinen tulemus, Jeesuksen sovitusyö, kehotus parannukseen syntien anteeksisaamiseksi, uskovien kaste ja kristillinen uskoontulleiden muodostama seurakunta.

Helluntaiherätys on oikeastaan syntynyt jo lähes 2000 vuotta sitten, mutta nykyisessä muodossaan sen katsotaan syntyneen kuluvan vuosisadan alussa.

Henkikasteesta ja Hengen täyteydestä on puhuttu jo varhain varsinkin ns. pyhitysliikkeiden, esim. metodistien, keskuudessa. Nämä ovat sanonnallaan tarkoittaneet lähinnä pyhitystä tai jotain tarkemmin määrittelemätöntä kokemusta.

Tämä epämääräisyys ei tyydyttänyt vuosisadan vaihteessa suurempaa voimaa janoavia kristittyjä, vaan he alkoivat kaivata raamatullisia merkkejä Henkikasteestaan.

Jumala vastasi näiden vilpittömien uskovaisten rukouksiin täyttäen heidät Pyhällä Hengellä ja voimallaan. Nämä tulisieluiset, Hengellä täytetyt opetuslapset lähtivät innolla levittämään saamaansa siunausta ympäri maailmaa. Syntyi liike, jota kutsutaan helluntaiherätykseksi. Näin tapahtui vuonna 1906 eri puolilla maailmaa.

Vähäisestä alusta alkoi herätys, johon nykyään kuuluu puolueettomien arvioiden mukaan yli 50 miljoonaa ihmistä. Jumaluus-oppineet pitävät helluntaisuutta kristillisyyden kolmantena valtaväylänä katolisuuden ja protestanttisuuden rinnalla.

Helluntaisanoman Pohjoismaihin toi norjalainen metodistipastori T.B.Barrat saatuaan itse kipinän käytyään Yhdysvalloissa.

Kun suomalaiset saivat kuulla tästä uudesta Hengen vuodatuksesta, pyysivät he Barratia vierailemaan Suomessa. Hän saapuikin syksyllä 1911 ja vieraili mm. Kuopiossa.

Barratin julistus vaikutti uskonhenkeä kristittyjen sydämissä ja Hengen voimaa janoavien joukko lisääntyi. Pian Barratin käynnin jälkeen Jumala täytti monet janoavat sielut tulella taivaasta. Raamatullisena merkinä tapahtumasta olivat uudet kielet ja profetoiminen.

Nämä Hengellä täyttyneet kristityt tahtoivat jakaa kokemansa siunauksen seurakunnilleen, mutta heidät tuomittiin vääräoppisiksi ja erotettiin entisistä yhteyksistään. Niin alkoivat helluntaitotuuden läpätunkemat uskovaisten kokoontua omiin yhteisiin kokouksiinsa

olosuhteiden pakosta. Varsin pian he havaitsivat Raamatuistaan myöskin uskovien kasteen ja alkoivat toteuttaa sitä keskuudessaan.

Näin ikään kuin itsestään syntyivät eri puolille maamme helluntaiuskovien ryhmät apostolisen opetuksen ympärille: uskovienkaste, ehtoollinen jne. Näistä ryhmistä muodostuivat myöhemmin helluntaiseurakunnat.

Savossa julistettiin helluntaisanomaa siis jo vuonna 1911 Barratin vieraillessa Kuopiossa. Tämä tuli levisi myös Savonlinnaan. Historiasta löytyy tieto, että vuonna 1920 kastettiin Savonlinnassa Raamattupäivien yhteydessä 42 henkilöä.

Paikallisen seurakunnan järjestäytymisen ajankohdasta on ollut epävarmuutta. Saatujen tietojen mukaan se on kuitenkin tapahtunut äsken mainittuna vuotena 1920.

Helluntailaisuutta on pitkään käsitelty kuokkavieraana hengellisissä piireissä. Näkemykset ovat kuitenkin yhä enemmän avartuneet, kun julistamamme Raamatun totuudet ovat saaneet jalansijaa vanhoissa kirkkokunnissa.

Vaikka emme hyväksykään epäraamatullisia perinteitä, haluamme silti tuoda oman positiivisen panoksemme laajaan kristilliseen kenttään. Näin voimme yhdessä kaikkien uudestisyntyneiden ihmisten kanssa odottaa ja jouduttaa Herramme Jeesuksen Kristuksen valtakuntaa ja tuleamista, johon Jumala meitä auttakoon.

Juhani Karvinen

Seurakunta - Kristuksen morsian

Raamatun esimerkit ovat hyvin valaisevia, ovathan ne otetut asioista, jotka ovat jokaiselle tuttuja. Seurakunnasta käytetään monenlaisia esikuvia, muun muassa sanotaan, että seurakunta on Kristuksen morsian. Nyt on syytä huomioida, miten tähän asemaan on mahdollisuus päästä.

Raamatun alkulehdiltä luemme, kuinka Herra Jumala istutti paratiisin Eedeniin, itään, ja asetti sinne ihmisen, jonka hän oli tehnyt. Ymmärrämme, että paikka, johon ihminen asetettiin, oli mitä ihanin, mutta siitä huolimatta ei ihmisen ollut hyvä olla yksinänsä. Jumala sanoikin: «Ei ihmisen ole hyvä olla yksinänsä, minä teen hänelle avun, joka on hänelle sopiva.» Kaikesta tästä näemme, että Jumala on ollut kiinnostunut ihmisestä jo aikojen alussa.

Hän päätti tehdä «avun», ettei ihmisen tarvitsisi tuntea yksinäisyyttä. «Niin Hän vaivutti ihmisen raskaaseen uneen ja kun hän nukkui, otti Hän yhden hänen kylkiluistaan ja täytti sen paikan lihalla. Ja Herra Jumala rakensi vaimon siitä kylkiluusta, jonka Hän oli ottanut miehestä ja toi hänet miehen luo.» Aadam ei tuntenut yhtään kipua, ollessaan «leikkauspöydällä», jossa hänen kylkensä avattiin ja jossa Jumala otti yhden hänen kylkiluistaan, näin valmistuen hänelle avun.

On lohdullista tietää, että vaikka luonnostamme olemme vihan lapsia, on Jumala kiinnostunut myös meistä niin, ettei meidänkään tarvitse tuntea yksinäisyyttä.

On kirjoitettu, että ensimmäinen ihminen Aadam oli maasta, maallinen, toinen oli taivaasta. Tähän toiseen Aadamiin, Jeesukseen, tahtoo Pyhä Henki kiinnittää mieliämme, sillä Pyhä Henki kirkastaa meille Kristusta.

Jos ensimmäisen Aadamin olinpaikka oli ihana, oli toisen Aadamin, Jeesuksen, vieläkin ihanampi, sillä Hän oli taivaasta. Kaikesta tästä huolimatta Hän näytti kuitenkin ikävöivän jotain. Sanotaankin, että Hänen ihastuksensa olivat ihmislapset.

Puhuessaan vertauksen kuninkaanpojan häistä Jeesus sanoo: «Taivasten valtakunta on verrattava kuninkaaseen, joka laittoi häät pojallensa.» Onhan luonnollista, että ennen kuin voidaan pitää häät, täytyy olla morsian. Vaikka tämä kuninkaanpoika oli taivaasta, täytyi Hänen saada morsian maasta, sillä Hänen ihastuksensa olivat ihmisten lapset.

Että tämä toivomus toteutuisi, vei se Jumalan raskaisiin toimenpiteisiin. Järkyttyneenä profeetta Jesaja kertoo tästä ennustuksessaan vuosisatoja etukäteen: «Häntä piinattiin, ja hän alistui siihen eikä suutansa avannut; niin kuin karitsa, joka teuraaksi viedään, niin kuin lammas, joka on ääneti keritsijänsä edessä, niin ei hän suutansa avannut.»

Kun Hän, Kuninkaanpoika, oli joutunut «leikkauspöydälle», ei Hän siksi ollut vaiti, etteikö olisi kipuja tuntenut. Evankelista Luukas sanoo: «Ja kun hän oli suuressa tuskassa., rukoili hän yhä hartaammin. Ja hänen hikensä oli, niin kuin veripisarot, jotka putosivat maahan.» Seuraavana päivänä Hän kantaen omaa ristiänsä menee paikalle, jonka nimi on Golgata ja siellä he hänet ristille naulitsivat. Tuli hetki, jolloin toisen Aadamin kylki avattiin, «ja että kirjoitukset kävisivät toteen», yksi sotamiehistä puhkaisi Hänen kylkensä keihäällä ja siitä vuosi verta ja vettä.

Näin Kristus kuoli meidän syntiemme tähden kirjoitusten mukaan ja Hänet haudattiin, mutta Hän nousi kolmantena päivänä ja elää aina ja iankaikkisesti.

Tässä onkin meidän autuutemme perustus. Ei ihme, että laulaja laulaa: «Se omaisuus, min Jeesus mull' hankki verellään, se autuudeksi riittää, sen varaan yksin jään. Se on se kiinnekirja, min Jeesus vahvisti ja kuolintuskissansa verellään kirjoitti.»

Tämä on morsiamen hyvä tietää silloinkin, kun tunteet eivät ole kovin korkealla. Meidän tunteemme vaihtelevat, mutta se, mitä Hän on puolestamme tehnyt, ei muutu eikä vaihtele. Meidät on kalliisti ostettu ja me kuulumme Hänelle. Juuri pääsiäisen sanoma puhuu meille siitä, että Hän on ylösnoussut ja tahtoo ilmestyä meille sanoen: «Minä olen teidän kanssanne silloinkin, kun ette näe.»

Ehkä sinä olet opetuslasten tavoin peloissasi suljettujen ovien takana ja ajattelet huonouttasi. Hän tahtoo ilmestyä sinulle sanoen: «Rauha teille.» Kun Hän näyttää kätensä ja kylkensä, käy niin kuin opetuslapsille, että sinä iloitset nähdessäsi Herran.

Meidän on myönnettävä, ettei Kristuksen morsian ole vielä täydellinen. Monta kertaa huomaamme olevamme uskottomia Hänelle, mutta Hän on uskollinen. Me saamme luottaa siihen, että Hän, joka on aloittanut meissä hyvän työnsä, täyttää sen Kristuksen Jeesuksen päivään mennessä. Hän, joka rakasti seurakuntaa ja antoi itsensä alttiiksi sen edestä, tekee kaikkensa saadakseen asettaa eteensä kirkastetun seurakunnan, jossa ei ole tahraa eikä rypynyä.

Pian koittaa se suuri päivä, jolloin seurakunta, Kristuksen morsian, temmataan ylös ja morsian saa astua Ylkänsä rinnalla hääsälin ovesta sisään. Me tiedämme tulevamme Hänen kaltaisikseen, kun hän ilmestyy ja me saamme nähdä hänet sellaisena kuin Hän on.

Paavali puhuu tästä sanoen: 'Me olemme Hänen ruumiinsa jäseniä. «Sen tähden mies luopukoon isästänsä ja äidistänsä ja liityköön vaimoonsa, ja ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi.» Tämä salaisuus on suuri; minä tarkoitan Kristusta ja seurakuntaa.

Suurena häpäpäivänä tulee seurakunnasta, morsiamesta, Karitsan vaimo ja me saamme aina olla Herran kanssa. Sen tähden «Lohduttakaa toisianne näillä sanoilla».

Kauko Hostikka

Historian tallentamisesta

Olin kuullut, että evankelistana toiminut Katri Lyytikäinen on ollut Savonlinnan helluntaiseurakunnan toiminnoissa mukana jo alusta asti. Hän on ollut läsnä Eelim-seurakunnan järjestäytymisjuhlassa, vaikka ei silloin vielä seurakuntaan liittynytkään.

Minua kiinnosti seurakuntamme historia ja lähdin käymään Katri-tädin luona «mankkari» mukanani. Kahvia keittäessään ja sitä juotaessa täti kertoi vanhoista ajoista ja kertomukset tulivat tallennetuiksi nauhalle. Myöhemmin, vuosia tädin kuoleman jälkeen, saarnaaja Juhani Karvinen kehotti minua laittamaan muistitiedot paperille. Vaimoni etsi haastattelunauhan hyllystä ja tuolta nauhalta sain kirjoitettua paljon historiaa.

Saadakseni lisätietoja haastattelin myös Katrin kasvattitytärtä Aino Lyytikäistä. Kohta haastattelun jälkeen Aino muuttikin kirkkauteen ajan vaivoista.

On merkille pantavaa, kuinka muistitiedot ovat hataria, niin hataria, että niitä on vaikeata täydentää - aina vaikeampi, mitä pitemmälle aika kuluu. On ollut epätietoisuutta siitäkin, milloin Eelim-seurakunta oikein järjestäytyi. Eri henkilöitä jututtaessani ja seurakunta-arkistoja tutkiessani olen päätenyt vuoteen 1920. Tuolloin entinen Leppävirran kirkon pappi, Väinö Pfaler, järjesti Savonlinnan Helluntaiseurakunnan.

Eelim-seurakunnan työntekijöistäkin on muistitiedoissa aukkoja. Parhaiten heidät on muistiin merkinnyt Katri Lyytikäisen toinen kasvattitytär, rouva Sylvi Heikkinen.

Mitä pitemmälle aika kuluu sitä suurempaan arvoon nousevat vanhojen seurakuntalaisten muistitiedot. Kiitollisin mielin saamme lukea tapahtumista seurakuntamme alkutaipaleella.

Antti Virolainen

Seurakunnan alkuvaiheita

(Katri Lyytikäisen muistelmia, nettitoim. huom.)

Ennen uskoontuloani oli täällä jo joitakin helluntailaisia: Hanna Sihvonen, joka oli tullut uskoon Kuopiossa, ja hänen appensa. Heidän lisäksi täällä oli vielä muutamia sisaria sekä Pikkaraisen perhe.

Entiset luterilaisen kirkon papit Valdemar Lindbohm ja Väinö Pfaller olivat siirtyneet helluntaiherätykseen, ja uskovaiset sukulaiseni kehottivat minua mukaansa näitä pappeja kuuntelemaan.

Arkana menin niihin kokouksiin, mutta kohta tunsin Jumalan . puhuvan minulle saarnan kautta. Väinö Pfaller oli puhunut Vanhan Testamentin tekstistä, suuresta sovinto päivästä, verraten sitä uuteen liittoon ja sanoi lopuksi: «Sinun on uskottava menneet synnit anteeksi; nykyiset synnit anteeksi ja tulevatkin synnit anteeksi Jeesuksen veressä.»

Kuullessani nämä rohkaisun sanat, ajattelin minullakin olevan varaa lähteä uskon tielle. Kun he polvistuivat rukoukseen, polvistuin minäkin. Siinä polvillani rukoillessani koin uudestisyntymisen ihmeen.

Ensimmäisellä vierailullaan toukokuussa vuonna 1919 nämä pastorit eivät maininneet sanallakaan kasteasiasta. Minulle tuli hätä siitä, kuka tässä asiassa on oikeassa, koska kuitenkin tiesin näiden pappien kastaneen uskoontulleita, Päätelin, että koska olen uskovainen, pitää minun tästäkin asiasta saada selvyys ja sen tähden tutkin Jumalan sanaa ahkerasti myös kasteasiasta.

Kun Lindbohm ja Pfaller tulivat uudelleen pitämään juhlia Puistolan koululle, olin minäkin kastettavien joukossa. Sisareni, Hämäläisen perhe asui Tuokkolanlahden rannalla. Heidän rannassaan kastettiin tuolloin toistakymmentä uskovaa.

Kun uskoontuloni jälkeen olin ensimmäisessä rukouskokouksessa Sihvosilla, ajattelin mielessäni, että jos en tuntisi Jumalaa, niin karkuun lähtisin tästä tilaisuudesta. Niin oudolta tuntui minusta kuulla ensi kertaa kielillä puhumista ja sen selitystä.

Esimerkkinä armolahjojen toiminnasta muistan sulkavalaisen Salmisen tyttären, Henna Anttosen, joka alkuaikoina käytti voimakkaasti profetian lahjaansa useissa kotikokouksissa. Jos joku puhui kielillä, hän saattoi selittää sen.

Kerran sattui sellainen outo tapaus, että eräs uskovainen emäntä tuli yhtäkkiä mykäksi. Hänen sanottiin olleen tottelematon Herralle jossakin asiassa.

Alkuaikoina monet täytyivät Pyhällä Hengellä, mutta eivät kaikki. Liekö arvosteltu liikaa armolahjojen toimintaa vajavaisten käyttäjiensä tähden ja näin suljettu Hengen virta? Täällä ei muistaakseni menty toiseen äärimmäisyyteen, terveen arvostelun kieltämiseen.

Pastori Väinö Pfaller tuli myöhemmin perheineen asumaan Alttarkiveen. Hän oli iloinen Jumalan lapsi, luonteeltaan välitön ja vapaa. Mukava ihminen oli pastorin Anna-rouvakin.

Silloin ei vielä ollut perustettu seurakuntia, ja meitä helluntaiherätykseen kuuluvia taidettiin kutsua enemmän helluntailiikkeen nimellä.

Savonlinnassa oli myös joitakin vapaakirkollisia uskovia, mutta ei heilläkään ollut siihen aikaan järjestettyä seurakuntaa.

Kun pastori Gerhard Smidt vieraili ensimmäisen kerran täällä Suomessa, ei hän puhunut seurakunta-asiasta mitään, mutta jo toisella käynnillään, tullessaan Ruotsista Suomeen, hän käsitteli saarnoissaan raamatullista seurakuntaa. Väinö Pfaler oli Helsingissä Smidtiä kuulemassa ja hänellekin kirkastui raamatullinen seurakuntakäsitys.

Pfaler alkoi innokkaasti opettaa asiaa Savonlinnan uskoville. Seurakuntaopetus sai tuulta purjeisiinsa ja Väinö Pfaler järjesti Eelim-seurakunnan Savonlinnaan Raamatun ohjeiden mukaan.

Tähän vastaperustettuun seurakuntaan liittyi toistakymmentä jäsentä. Olin mukana perustamisjuhlassa, vaikka en vielä silloin liittynytäkään seurakuntaan. Edla Ruuth ja Hanna Pikkarainen olivat myös ensimmäisinä seurakunnan jäseninä mukana juhlassa. Toisista mukana olleista muistan valokuvaaja Hanna Sihvosen ja hänen appensa, Pikkaraiset, sisar Lahtisen ja Ikoinniemestä Mikkosia sekä Kalle Lyytikäisen ja Sulo Havukaisen.

Kun pastori Pfaler alkoi opettaa meitä seurakuntalinjasta ja kehotti eroamaan kirkosta, eivät muutamat joukossamme kestäneet tätä, vaan lähtivät vapaakirkollisten joukkoon. Hekin järjestivät kokouksia ja kutsuivat muilta paikkakunnilta julistajia vierailemaan, mm. Viljam Jokinen vieraili useamman kerran.

Väinö Pfaler oli leppoisa rauhanmies, eikä hän julkisissa tilaisuuksissa oppiasioihin kajonnut niin kuin myöhemmin Savonlinnaan tullut Akseli Puhakainen. Vain uskovien kokouksissa Pfaler opetti perusteellisesti Sanan tietä.

Kirkosta eroaminen ei tuottanut minulle mitään vaikeutta, sillä sehän oli niin selvä asia. Aessori Alanen, silloinen luterilaisen seurakunnan pastori, kutsui minut, entisen rippikoululaisensa, luokseen työnantajani kehotuksesta. Hän tiedusteli mitä minulle kuuluu.

Arvasin mistä syystä minut oli kutsuttu ja kerroin kaiken. Kerroin uskoontuloni ja kasteelle menoni. Mainitsin, etten käynyt kasteella kenenkään yllytyksestä, vaan oman Raamatusta saamani vakaumuksen perusteella olin tämän askeleen ottanut. Kuultuaan kertomukseni pastori Alanen sanoi: «Kun sinä olet niin varma asiastasi, niin mikäs siinä. Jokainen olkoon omasta mielestään varma, niinhän Raamattu sanoo.» Ystävinä me hänen kanssaan erosimme.

Väinö Pfaler oli ahkera kirjoittaja ja Pekka Brofeldt, Juhani Ahon veli, vieraili usein seurakunnassamme kirjoitusasioiden tähden. Pekka toimitti ensimmäistä helluntailehteä «Toivon Tähti» ja hän oli perustanut myös «Kotimaa»-lehden, jonka julkaisuoikeudet hän sitten rahapulassaan myi luterilaisille. Hän toimitti näitä lehtiä Kuopiossa.

Pekka Brofeldt oli papin poika ja lupsakka savolainen. Vaikka hän ei silloin vielä lähtenytäkään selkeälle seurakuntalinjalle, oli hän kuitenkin kaikessa yhteistyössä mukana ja vieraili usein seurakunnassamme.

Väinö Pfaler rupesi Eino Heinosen kanssa toimittamaan täällä Savonlinnassa herätyksemme pää-äänenkannattajaa «Ristin Voittoa», joka on käytössämme vielä nytkin. Lehti perustettiin Pfalerin asunnossa ja läsnä olivat Eino Heinonen, Väinö Pfaler, Anna

Pfaler ja Juho Venäläinen. Eino Heinonen oli varsinainen puuhamies lehden alkuun saamiseksi, mutta hän antoi päätoimittajan tehtävät Väinölle.

Väinö Pfalerin jälkeen oli seurakuntamme työntekijänä saarnaaja Vikholm vuosina 1926-27. Hänen aikanaan oli herätystä ja etenkin Aholahdesta tuli useita ihmisiä uskoon ja seurakuntamme kasvoi.

Vikholmin lähdön jälkeen seurakuntaa hoiti vanhimmistoveli Havukainen. Havukaisen aikana saimme rukoushuoneen Tottinkadun ja Linnankadun (p.o. Tottinkadun ja Eerikinkadun, nettitoim. huom.) kulmasta.

Kun Havukainen muutti Sukevalle vanginvartijaksi, tuli Akseli Puhakainen vähäksi aikaa seurakuntamme työntekijäksi.

Myöhemmin Pfalerit tulivat uudelleen työntekijöiksi ja asuivat edellä mainitun L:n muotoisen rakennuksen Tottinkadun puoleisessa siivessä.

Tuossa puisessa talossa oli paljon huoneita ja jouduimme rukoushuonetta suurentaessamme poistamaan väliseiniä useamman kerran.

Kun Väinö Pfaler ehdotti, että hänelle annettaisiin säännöllinen kannatus saarnaajan tehtävästään, pitivät monet tätä ehdotusta pahana. Siihen aikaan ei ymmärretty, että työmies on palkkansa ansainnut.

Pastori Väinö Pfaler laski raittiin opillisen perustan seurakunnallemme täällä toimiessaan, eivätkä erilaiset harhaopit saaneet jalansijaa.

Täällä Savonlinnassa suhtauduttiin evankelistasisariin hyvin myönteisesti, ja minäkin toimin evankelistana. Martta Hellén, Agda Väisänen, Sanni Hautakangas, Lyydia Korpi, Kreetta Sulama, Aune Toivio ja monet muut todistajasisaret vierailivat Savonlinnassa kokouksia pitämässä.

Pekka Lattu ja Antti Lajunenkin vierailivat usein. Pekka Lattu oli topakka mies.

Haapayhtiön piiriesimies Mauno Laitinen hoiti seurakuntaa yhdessä välissä maallisen toimensa ohessa. Veikko Laukkanen on ollut seurakuntamme työntekijänä kaikkein kauimmin. Tänä aikana on ollut tasaista eteenpäinmenoa.

Savonlinnan Eelim-seurakunnan, myöhemmin Helluntaiseurakunnan työntekijöitä

(alkuajan tiedot Sylvi Heikkiseltä)

Väinö Pfaler	(1919-) 1920 -1926
Sulo Havukainen	oman työnsä ohessa
Hugo Vikholm	1926 -1927
Otto Oksman	vähän aikaa
Eino Vallasvirta	n. 1937 -1938
Mauno Laitinen	oman työnsä ohessa 1936 -1983
Meeri ja Toimi Huovinen	oman työnsä ohessa 1945 -1947
Toivo Heikkinen	1944 -1947
Veli Pölkki	vähän aikaa
Erkki Tirronen	vähän aikaa
Sulo Salo	vähän aikaa
Tauno Pitkänen	1950 -1953
Aulis Romppanen	1953 -1957
Arvo Hankkio	1953 -1954
Kauko Hostikka	1954 -1955
Eino Itkonen	vähän aikaa
Erkki Rinkinen	1957 -1969
Veikko Laukkanen	1962-1981
Erkki Ikäläinen	1974 -1976
Markku Sorvali	1976 -1978
Juhani Karvinen	1981 -1984
Markku Ollikainen	1983-
Esko Hankkio	1984-

Evankelistoina ovat toimineet:

Martta Hellen, Agda Väisänen, Sanni Hautakangas, Lyydia Korpi, Kreetta Sulama, Saimi Pulkkinen, Aune Toivio, Hilda Mononen, Inkeri Karppi, Elina Tepponen, Armi Kuitunen, Hilikka Hakulinen, Lyyli Heikkinen, Orvokki Koski, Toini Laitinen, Minni Vaheri, Aino Tiihonen, Aune Kaukinen, Raili Henttu, Marja Nurminen, Aira Rinkinen, Laila Toivanen ja Ester Huupponen.

Alkuaikoina vierailivat usein mm. seuraavat puhujat:

Akseli Puhakainen, Fabian Paakkari, Pekka Brofeldt, Pekka Lattu, Antti Lajunen, Jaakko Meijänen, Antti Kupiainen, Odin Finell ja Otto Koivukangas.

Aino Lyytikäinen muistelee

Tulin uskoon hyvin nuorena tyttönä ja minut kastettiin 15-vuotiaana vuoden 1931 heinäkuussa.

Pastori Pfaler oli ennen seurakuntaan liittymistäni seurakunnassa saarnaajana, mutta tuohon aikaan hän oli jo siirtynyt muualle. Muistan lapsuuden ajoilta vieläkin hyvin Väinösedän.

Siihen aikaan seurakunnassa ei ollut päätoimista saarnaajaa, vaan Sulo Havukainen hoiti seurakuntaa oman työnsä ohella. Hän oli Savolan sahalla töissä.

Vanhimmistossa olivat isäni, Kalle Lyytikäinen ja Sulo Havukainen. Seurakunnassa oli vain vähän veljiä, ja siksi myös sisaria jouduttiin asettamaan vastuunalaisille paikoille. Seurakunnassa oli silloin parikymmentä jäsentä.

Silloin vierailleista puhuvaisista muistan Akseli Puhakaisen, Eevert Jäppisen sekä temperamenttisen Fabian Paakkarin.

Jo ennen seurakuntaan liittymistäni pitivät Jokisen veljekset ja Vilho Rantanen vapaakirkollisten kokouksia Seurahuoneella. Vapaakirkollisten työn kautta oli silloin herätystä, ihmiset olivat kiinnostuneita ja monia tuli uskoon. En vain ymmärrä, mihin nämä uskoon tulleet myöhemmin hävisivät.

Havukaisen muutettua Sukevalle vanginvartijaksi oli seurakunnassa vain väliaikaisia työntekijöitä. Vuonna 1936 muutti Savonlinnaan Mauno Laitinen perheineen, ja myös hän toimi jonkin aikaa seurakunnan työntekijänä oman työnsä ohella. Hän onkin nähnyt paljon vaivaa Jumalan valtakunnan työssä täällä Savonlinnassa ja on oikea tervaskanto.

Saarnaaja Veli Pölkki jäi mieleen harvinaisena kaunopuhujana. Myöhemmin palvelivat seurakuntaa Erkki Tirronen ja Tauno Pitkänen. He asuivat meillä, ollessaan seurakunnan työntekijöinä. Arvo Hankkio asui työntekijäaikanaan Vilho Simosella Aholahdessa.

Alussa seurakunta kokoontui kodeissa ja suuremmat juhlat järjestettiin muissa, isommissa tiloissa. Petkon kentällä, joka sijaitsi Tuokkolanlahden sillan vieressä Lypsyniemelle päin mennessä, pidettiin ensimmäiset telttakokoukset.

Kasvatusäitini, Katri Lyytikäinen, oli seitsemän vuotta evankelistana Pohjois-Karjalassa. Vapaakirkon evankelistan Raija Maksimaisen vanhemmatkin tulivat uskoon Karjalassa tuona aikana. Kasvatusäidilläni oli henkien eroittamisen lahja.

Täytyin Pyhällä Hengellä jo kahdeksanvuotiaana, ja tuo tapahtuma jäi erityisellä tavalla mieleeni. Olin polvillani rukouskokouksessa isäni vieressä ja muistutin Herraa, että Hän on luvannut täyttää Hengellään jokaisen, kenet ikinä Hän luokseen kutsuu. Kukaan ei rukoillut sillä hetkellä puolestani, mutta siinä se tapahtui vuonna 1923.

Muistelmia 1930-luvulta vuoteen 1943

(Väinö Valopaasi palveli Savonlinnan Eelim-seurakuntaa sananjulistajana talvisodan ja jatkosodan aikana.)

Ennen vuonna 1931 alkanutta herätystä, Salorannan kylässä elettiin melko vieraina hengellisille asioille. Kirkon toimesta sentään pidettiin kylän lukuset eli kinkerit talvella ja pyhäkoulujuhla kesällä.

Synti ja jumalattomuus rehotti, mutta armossaan Jumala katsoi puoleemme ja lähetti nuoren uskovan kansakoulunopettajan, Saara Jussilan vuonna 1931. Saara muutti Salorantaan opettajaksi. Hän oli hiljattain tullut uskoon ja hänellä oli tuska sieluista.

Koko syksyn hän rukoili, että Jumala avaisi ovet kyläläisten sydämiin. Joulun seuduilla Saara sai kehotuksen Herralta perustaa paikkakunnalle laulukouros. Kuoron esiintymistilaisuuksissa hän sai tilaisuuden todistaa uskostaan.

Herra antoi tämän opettajan kautta ihanan herätyksen nuorten keskuuteen. Heitä tulikin paljon uskoon. Meitä uskoontulleita miehiä oli ainakin 20, nuorin 14- ja vanhin 25-vuotias. Vanhempaakin väkeä Herra pelasti.

Vihollinen ei tästä tykännyt, vaan aloitti aikamoisen hyökkäyksen herätystä vastaan. Alkanutta herätystä parjattiin ja uskovista puhuttiin valhetellen kaikkinaista pahaa.

Opettaja haluttiin ajaa pois. Nuorisoseuran johtaja oli sanonut: «Jos annamme opettaja Jussilan jatkaa työtänsä, niin nuorisoseuramme toiminta loppuu.» Siitä huolimatta, että tämä herätys alkoi kirkon piirissä, ei papisto kokonaisuudessaan sitä hyväksynyt, vaan alkoi vastustaa.

Herra piti kuitenkin omistansa huolen ja johdatti Sanan tietä eteenpäin. Niinpä minäkin omantunnonsyistä palvelin puvuttomana sotaväkiaikani Viipurin lääninsairaalassa. Raamatusta minulle selvisi myös kasteasia. Kastatin itseni 20.10.1934 ja liityin Viipurin Saalem-seurakuntaan.

Samana syksynä opettaja Jussila sairasti lavantaudin. Aivan kuoleman porteilla hän oli väkevässä Herran puhuttelussa. Saara luovutti elämänsä ehdoitta Herran käyttöön. Tervehdyttyään hän jätti kirkon ja lähti helluntailähehtinä lähetystyöhön Afrikkaan.

Muutkin Salorannan uskovat lähtivät kulkemaan Sanan viitoittamaa tietä. Niinpä kesällä 1935 kesäjuhlien yhteydessä kastettiin kahdeksan uskovaa, ja kolme aikaisemmin kastettua liittyi heidän kanssaan Savonlinnan Eelim-seurakuntaan.

Kesällä vuonna 1982 pidimme Salorannalla paikkakunnan herätyksen 50-vuotisjuhlia ja muistelimme kiitollisuudella Herran ihmetekoja tällä paikkakunnalla.

Työosuuteni Savonlinnan Eelim-seurakunnassa ajoittui talvisodan ja jatkosodan vuosiin. Herran johdatus oli kohdallani ilmeinen sotien aikana. Olin työvelvollisena Karisalmella ja sain sieltä siirron Savonlinnaan. Se siirto oli yllätys minulle.

Savonlinnaan tuloni syy selvisi: Jumalan valtakunnan työ seurakunnassa oli lamaanut, koska vastuutakantavat veljet olivat joutuneet rintamalle. Näin ollen seurakunnassa ei ollut toimintaa.

Työpaikakseni määrättiin sotasairaala ja sen apteekki. Apteekki oli avoinna klo 9 -17, ja näin illat ja pyhäpäivät jäivät vapaiksi. Kaiken lisäksi sain passin, joka oikeutti liikkumaan kaikkina vuorokauden aikoina Savonlinnan eri alueilla. Se helpotti paljon hengellisen työn tekemistä.

Savonlinnan kokemukseni kesti helmikuun puolivälistä kesäkuuhun. Vähän ennen juhannusta sotasairaala lopetti toimintansa, ja silloin pääsin siviiliin.

Sodan alkaessa kesällä vuonna 1941 sain uudelleen määräyksen työhön sotasairaala 19:n apteekkiin. Tämä kausi kestitkin jo kaksi vuotta. Olen kiitollinen Herralle ajasta, jonka sain olla Savonlinnassa.

Sodan aikanakin työ seurakunnassa edistyi. Sieluja pelastui ja uskoontulleet kastattivat itsensä. Kastetilaisuuksia pidimme Laitaatsillassa, Veikkolan rannassa, Rantasalmella ja Salorannalla.

Salorannan kesäjuhlien yhteydessä vuonna 1943 oli kastetilaisuus Halmevalkamassa. Kastesaarnan piti entinen Säämingin kappalainen Arvi Kaukoomaa. Kasteella oli Itä-Suomen nuorisoseuran työneuvoja Maija Forss (nykyinen Sallinen).

Kun olin hänet kastanut ja kahlasin rantaan, oli siellä henkilö, joka pyysi, että hänetkin kastettaisiin. Ei siinä muu auttanut kuin palvella. Koska ei ollut kuivaa kastepukua, kastettava veti ylleen käytetyn puvun, ja niin kastoin hänetkin.

Noustuamme vedestä tuli luokseni vielä kaksi henkilöä ja hekin pyysivät kastetta. Kun ei ollut kastepukuja ja juhlien viimeinen tilaisuus alkoi pian, siirrettiin heidän kastamisensa seuraavaan sunnuntaihin, Savonlinnan kaupungissa tapahtuvaksi.

Sodasta huolimatta oli siis seurakunnan toiminta vireää. Juhlia ja kokouksia järjestettiin ja vierailijoitakin oli mm. Eino Ahonen, pastori Väinö Pfaler (järjesti Eelim-seurakunnan v. 1920), Kalle Rissanen, Kalle Rantanen, Hilda Mänty ja Aune Toivonen (nykyinen Tervonen).

Tunnettu kirjailija, pastori rouva Martta Kaukoomaa, liittyi myös Savonlinnan Eelim-seurakuntaan ja palveli sananjulistajanakin.

Vuonna 1942 pastori Arvi Kaukoomaa luopui valtiokirkon palveluksesta ja tuli mukaan tähän herätykseen palvelen myös sananjulistuksessa.

Tällaisia asioita tuli mieleeni Savonlinnan ajoiltani.

Väinö Valopaasi

Muistoja vuosilta 1945 -1983

Ilolla muistan vuodet 1944 -1947, jotka sinä Toivo-veljeni olit täällä. Paloit Herran tulta niin, että jätit maallisen toimesi rautateillä ja lähdit kertomaan muille siitä suuresta pelastuksesta, jonka olimme kokeneet jo nuoruusvuosinamme 1935 Kuopiossa.

Sinua eivät pidättäneet Saimaan aavat lumiset selätkään, kun sydämässäsi soi ääni: «Tule yli ja auta meitä!» Monet ovat jälkeinpäin kertoneet minulle, että heitä puhutteli voimakkaasti se into, joka pani nuoren sananjulistajan hiihtämään yli laajojen lakeuksien ja kertomaan Jeesuksen pelastavasta rakkaudesta.

Eryteisesti näinä vuosina Herra siunasi seurakuntaamme. Kasinonsaaren rannalla avautui sykehdyttävä näky, kun yli kolmekymmentä uskovaa astui kasteen hautaan samassa kaste- tilaisuudessa. Eikä se kastetilaisuus jäänyt ainoaksi.

Suuri on se uskovien joukko tänä päivänä, joka sinua Toivo-veljeni siunaa. He kiittävät Jumalaa siitä, että ovat uskossa. He kiittävät Herraa lastensakin pelastuksesta. Ovatpa jotkut heistä vuorostaan viemässä tätä hyvää sanomaa aina maan ääriin saakka. Ei ole ollut vaivannäkösi turhaa.

Savonlinnan Eelim-seurakunta. –Nimesi kuuleminen tuo mieleeni lämpimät ja hyvät muistot. Savonlinna on minulle kuin Beetel Jaakobille, siellä olen saanut kohdata Jumalan niin ilon kuin murheenkin päivinä. Eelim-seurakunta on ollut minulle rakas. Seurakunnassa minut hyväksyttiin puutteineni, kun palasin tuhlaajapoikana isän kotiin. Unohtumaton on se helatorstai-ilta vuonna 1945, jolloin sain kokea tulleeeni kotiin. Savonlinnan Eelim-seurakunnasta Herra osoitti minulle myös hyvän aviopuolison. Hänestä kiitän Herraa tänäkin päivänä.

Tässä seurakunnassa olen saanut elää mukana sen eri vaiheissa vanhimmistoveljien kanssa työtä tehden. Kiitän Jumalaa siitä veljesyhteydestä, jota sain kokea yli kolmenakymmenenä vuotena vanhimmistossa. Kaipaam teitä vanhimmistoveljeni Vilho Simonen, Antti Tolvanen ja Mauno Laitinen. Siunaan muistoanne. Te olette kilvoituksenne kilvoitelleet ja päässeet perille.

Kiitos myös kaikille teille rakkaat sisaret ja veljet, joiden kanssa olen saanut kilvoitella tätä jaloa uskonkilvoitusta.

Kaikella on määräaikansa niin taivaallisessa kuin maallisessakin kodissa. Kun perhe kasvaa, on jonkun lähdettävä kotoa pois ja perustettava oma koti. Näin voi käydä myös Jumalan perheessä.

Kun Hengen tuulet alkoivat puhallella täällä Putikon ja Punkasalmen seutuvilla, aavistelimme, että nyt taitaa tulla aika perustaa tänne Punkasalmeen oma koti itärajan uskovia varten. Niinpä aloimme rukoilla: ”Anna Sinä Herra meille tänne koti, johon voimme kutsua kaikkia Jerikon tien matkaajia hoitoa saamaan.”

Herra vastasi tähän rukoukseen niin nopeasti, että olimme aivan ymmällä. Marraskuun 13. päivänä v. 1983 muutimme vanhasta rakkaasta kodista uuteen kotiin Punkasalmelle, Punkaharjun Helluntaiseurakuntaan.

Kuten tavallista, ero oli haikea, mutta olemmehan lähellä sinua, äitiseurakuntaa.
Käydään usein kylässä toistemme luona.

Me tytärseurakunnan uskovat siunaamme sinua juhlapäivänäsi, sinä meille niin rakas seurakunta!

Lauri Heikkinen

Muistoja vuosilta 1953 –1957

Palattuani nuorena evankelistana Paimion raamattuopiston kurssilta keväällä 1953, sain Savonlinnan Eelim-seurakunnasta kirjeen. Veli Mauno Laitinen kutsui minua helluntaiksi Savonlinnaan nuorisojuhlille ja siitä eteenpäin kesän ajaksi kokousteltan hoitajaksi. Mahdollisesti työ jatkuisi kesän jälkeen evankelistana Savonlinnan seurakunnan työalueilla.

Tutkittuani asiaa vastasin myönteisesti kutsuun ja tulin helluntaiksi Savonlinnaan. Siitä alkoi työ kauteni Savonlinnan Eelim-seurakunnassa kestäen kesään 1957 asti.

Seurakunta oli tavallaan kuin askeleen edellä muita Itä-Suomen Helluntaiseurakuntia. Savonlinnan seurakunnalla oli nimittäin oma kokoustelta, joka oli kesäisin ahkerassa käytössä. Liikuin sen kanssa myös oman työalueen ulkopuolella Pohjois-Karjalassa muutamilla paikkakunnilla sekä tietysti laajalla omalla työalueella Kesälahdella, Uukuniemellä, Kerimäellä, Sulkavalla ja Säamingin pitäjän eri kylillä.

Koimme, ettei Jumalan Sana tyhjänä palaa takaisin; Sen vaikutuksesta tuli ihmisiä uskoon eri puolilla.

Toimin myös kuoronjohtajana ja kuoro olikin ahkerasti mukana evankelioinnissa. Teimme myös kokousmatkoja vanhainkoteihin ja sairaaloihin. Joskus pistäydyimme kauempanakin, vierailimme kuorona mm. Mikkelin Helluntaiseurakunnassa.

Koska aluksi ei seurakunnassa ollut vanhempaa saarnaajaa, osallistuin vanhimmistoveljien kanssa sananjulistukseen myös seurakunnan kokouksissa rukoushuoneella. Tämä olikin minulle erityistä hengellisen kasvamisen ja uusien kokemusten aikaa. Kiitän Savonlinnan seurakuntaa vieläkin tästä harjoitteluajasta. Samoin kiitän siitä tuesta, jota seurakunta antoi rukouksen ja muun ohjauksen muodossa.

Näihin aikoihin seurakunta koki myös tappioita, sillä ennen Savonlinnaan tuloani oli seurakunnassa ollut pari nuorta veljeä, jotka toiminnallaan olivat saaneet aikaan hajaannusta seurakunnan keskuudessa.

Vastaisessa toiminnassa pyrimme siihen, että jokainen seurakuntayhteyden jättänyt saataisiin voitettua takaisin. Herra auttoi niin, että vähitellen lauma eheytyi ja pystyimme jatkamaan työtä entistä voimakkaammin.

Vuoden 1956 alusta irrottauduin Eelim-seurakunnan palveluksesta. Menin Juvalle kevätlukukaudeksi tulevan vaimoni viransijaiseksi kansakoulunopettajan tehtäviin.

Palasin kuitenkin vastaviihityn vaimoni kanssa takaisin Savonlinnan seurakuntaan kesällä 1956. Jatkoin ympäristötyötä seuraavan talven pitäen kokouksia etupäässä Kerimäellä, Sulkavalla ja Rantasalmella.

Vuoden 1957 kesällä Herra johdatti meidät takaisin Juvalle. Siihen loppui vakinainen työyhteyteni Savonlinnan Eelim-seurakunnassa.

Lämpimästi muistan siellä viettämäni aikaa sekä saamiani kokemuksia. Toivotan tämän päivän seurakunnalle Savonlinnassa runsasta Jumalan siunausta.

Aulis Romppanen

Muistoja vuosien takaa

Palvelin Savonlinnan Helluntaiseurakuntaa vuosien 1962 ja 1981 välisenä aikana. Melkein tarkalleen yhdeksäntoista vuotta, eli runsaan neljänneksen seurakunnan nykyisestä olemassaoloajasta.

Vuonna 1962 keväällä perheemme asui Nokialla. Koimme sisäisesti irtautumista sikäläisestä työstä ja samalla odotimme tähyten Jumalan johdatusta uudelle tehtäväkentälle. Tällöin avautui työmahdollisuus Savonlinnan seurakunnan saarnaajana.

Lähes kahteenkymmeneen vuoteen mahtuu monenlaista yhteistä yrittämistä ja aikaansaannostakin. Työhän on koko seurakunnan yhteinen. Vaivannäkö ja sen hedelmät ovat yhteisiä.

Ensimmäisen ja suurimman haasteen edessä olimme, kun aloitimme v. 1963 rakentaa uutta rukoushuonetta.

Muistan, että suunnitellessamme rakennushanketta, eivät kaikki olleet myönteisesti mukana. Oli epäilijöitäkin, joskin uskonrohkeus sitten vei voiton. Kiitos Herralle!

Rukoushuone valmistui maaliskuussa v. 1964, velkataakka hoitui muutamassa vuodessa, ja sen sai aikaan ehyt, yksimielinen seurakunta, jonka kukin jäsen kantoi kuormaa yhteisestä hankkeestamme.

Toinen huomattavampi tapahtuma oli vuoden 1970 helluntaikonferenssi, jonka pitopaikaksi annettiin Savonlinna ja järjestäjäksi sen Helluntaiseurakunta.

Täysi vuosi tiukkaa suunnittelutyötä, joka sitten huipentui juhannuksen suurjuhliin. Tästäkin tapahtumasta jäi miellyttävä muisto, vaikka lujille joskus otti työtä tehtäessä.

Koimme, että meille uskottu tehtävä tuli hyvin hoidetuksi. Juhlat olivat siihenastisista eräät parhaimmista. Myös seurakunta sai taloudellisesti hyötyä niin, että rukoushuonevelkamme saatiin maksetuksi.

Savonlinnan seurakunta on ollut ympäristöään evankelioiva seurakunta. Sodan jälkeinen aika oli eri puolilla herätyksen aikaa, niin Savonlinnan ympäristöpitäjissä. Sieltä on tullut suuri joukko jäseniä seurakuntaan.

Vielä 1960-luvulla koimme, että kenttä oli avoin. Kansaa kävi sanan kuulossa ja hyvä ja vastaanottavainen henki vallitsi kokouksissa.

Palvelusaikani loppupuolella tilanne oli jo muuttunut: kokousväki väheni. Välinpitämättömyys hengellisiin asioihin oli ilmeistä ja sydämet sulkeutuivat.

Tämä kentän sulkeutuminen muuten koetaan kipeänä tämän päivän suomalaisessa maaseutukentässä. Kuitenkin vuosien saatossa monet pelastuivat ja seurakunta kasvoi, vaikka ei suuria herätyksiä ollutkaan.

Miellyttävänä asiana voitiin näinä vuosina havaita seurakunnan eheys ja yksimielisyys. Kaiken tämän on varmasti vaikuttanut yksin Jumala.

Nyt jälkeinpäin muistellessa menneitä vuosia, voin vain kohdaltani todeta, että hyvä meidän oli yhdessä tehdä Herran työtä. Ja jos jotain kuluneilta palvelusvuosilta voidaan kirjata työn tulokseksi, on se ollut yhteistyön hedelmää ja sen vaikuttajana seurakunnan Ylipaimen Herra Jeesus Kristus. Kaunis ja rakas muisto jäi seurakunnasta näiltä vuosilta.

Kun Savonlinnan Helluntaiseurakunta nyt viettää 65-vuotisjuhlaansa, on minulla ilo tervehtiä sitä Jumalan sanalla toivottaen mitä runsainta Jumalan armon vaikutusta seurakunnan elämään.

Kasvakoon seurakunta jäsenmääräisesti, samoin Jumalan armossa ja tuntemisessa. Syventyköön Herran työ sydämissä ja säilyköön seurakunta puhtaana ja valmiina Herran tulemukseen. Säilyköön myös uhri- ja palvelualltius ja into tehdä Jumalan valtakunnan työtä loppuun asti. Jeesus tulee pian!

«Olkaa raittiit, valvokaa. Teidän vastustajanne, perkele, käy ympäri niinkuin kiljuva jalopeura, etsien, kenen hän saisi niellä. Vastustakaa häntä lujina uskossa, tietäen, että samat kärsimykset täytyy teidän veljiennekin maailmassa kestää. Mutta kaiken armon Jumala on kutsunut teidät iankaikkiseen kirkkauteensa Kristuksessa, vähän aikaa kärsittyänne, hän on teidät valmistava, teitä tukeva, vahvistava ja lujittava.» I Piet. 5:8-10

Veikko Laukkanen

Rukoushuonehistoriikki vuonna 1964

(Mauno Laitisen laatima historiikki rukoushuoneen vihkiäisjuhlaan, nettitoim. huom.)

Haluan tässä muutamain sanoin kertoa rukoushuoneemme rakennustyöstä, joka on nyt saatu päätökseen.

Helluntaiherätys on tunnettu Suomessa vasta muutamia vuosikymmeniä. Jo nuorena poikasena, vuonna 1912, sain olla Juhani Ahon veljen, Pietari Brofeldtin, kodissa Kuopiossa mukana kokouksissa, joita helluntailaiset siellä pitivät. Puhujina olivat norjalaispastorit Barrat ja Smidt. Jumala on siunannut tätä herätystä ja nyt helluntaiseurakuntia on ympäri maattamme.

Jumalan valtakunnan työ helluntaiherätyksen piirissä on alkanut Savonlinnassa jo vuonna 1913. Nykyisen valokuvaaja Paavo Sihvosen isoisä oli ensimmäisiä helluntaiherätyksen kautta uskoontulleita ja hänen luonaan alettiin pitää kokouksia vuonna 1913. Savonlinnan Eelim-seurakunta järjestyi jo vuonna 1920 ja siihen liittyi silloin noin parikymmentä jäsentä. Pastori Väinö Pfaler, joka oli seurakuntamme ensimmäinen paimen, asui yhteen aikaan juuri tällä paikalla, jossa nyt juhlia pidämme.

Seurakunta vuokrasi aikoinaan nykyisen rukoushuoneen paikalla sijainneen puisen rakennuksen Nestori Karppiselta. Purkamalla kahden huoneen väliseinä saatiin käyttöön pieni, noin 50 m² kokoinen rukoushuone. Muutamia vuosia jälkeenpäin jouduttiin rukoushuonetta suurentamaan ja poistamaan jälleen yksi väliseinä, näin saatiin 17 neliötä lisätilaa rukoushuoneeseen.

Taas kului muutamia vuosia, kunnes vuonna 1948 pantiin käyntiin suurempi remontti, jossa poistettiin vielä yksi väliseinä, jolloin lattiapinta-alaksi saatiin noin 113 m². Välikattoa korotettiin muutamia kymmeniä senttejä ja muitakin korjauksia tehtiin. Sellaisenaan rukoushuone sai palvella siihen saakka, kunnes se purettiin pois tämän uuden rakennuksen tieltä.

Meidän oli pakko ruveta rakentamaan uutta, vaikka emme sitä tahtoneetkaan, sillä tiesimme rakentamisen aiheuttavan suuria ongelmia. Jo vuonna 1961 meillä oli hallussamme rakennuspiirustukset, jotka rakennusmestari Pauli Parkkinen oli laatinut. Aioimme rakentaa rukoushuoneen puusta, mutta emme saaneet siihen lupaa ja niin asia silloin raukesi. Sitten Savonlinnassa astui voimaan rakennuskielto, ja uuden rukoushuoneen rakentaminen tuntui yhä vaikeammalta.

Seurakuntaan oli perustettu jo vuonna 1946 ”Rukoushuoneyhdistys Eelim ry.” hoitamaan virallisesti seurakuntamme asioita. Nyt tämä yhdistys kääntyi oululaisen arkkitehti Seppo Savolaisen puoleen pyytäen häntä laatimaan tälle tontille rukoushuonepiirustukset, jotka rakennusviranomaiset hyväksyisivät. Edustajamme kävi professori Meurmanin luona ja sai hyviä neuvoja tältä mieheltä, joka suhtautui asiaamme erityisen myönteisesti. Seppo Savolaisen piirustukset hyväksyttiin kaupunginhallituksessa ja maistraatissa.

29. huhtikuuta 1963 klo 16.30 aloitettiin työ tässä tontilla lyhyen rukoushetken jälkeen. Purimme vanhaa rakennusta toisesta päästä sen verran, että uuden rakennuksen perustusta varten pystyttiin kaivamaan monttu. Vanhasta rukoushuoneesta tuli toimisto ja varastotila rakennusvaiheen ajaksi. Vastaavana rakennusmestarina toimi Pauli Parkkinen ja työnjohtajana oli rakennustyönjohtaja Johannes Kuhanen Varkaudesta. Suurin

tavarantoimittaja oli Kesko OY ja sähkötyöt teki Hankkija. Muu työ on suoritettu suurimmalta osalta itsenäisesti rukoushuoneyhdistyksen johdolla.

Tämän rakennuksen tilavuus on 3700 kuutiometriä ja katutasossa on tämä pääsali, sivusali, eteinen ja keittiö. Toisessa kerroksessa on toimistohuone sekä kaksi huonetta ja keittiön käsittävä vahtimestarin asunto. Kellarikerroksessa oli kattilahuone, pukuhuoneet, WC:t, varastohuoneet sekä kahdeksan autotallia.

Kustannusarvio oli arkkitehdin laskelman mukaan (vanhoissa rahoissa) 22 -24 miljoonaa markkaa. Meistä tämä kustannusarvio tuntui niin kovin suurelta, että harkitsimme pitkään rakentamaan ryhtymistä. Rahalliset kulut ovat olleet 19 miljoonaa markkaa ja talkootyötä on tehty noin 3,5 miljoonan markan edestä, joten arkkitehdin kustannusarvio on pitänyt melko tarkasti paikkansa.

On ollut suorastaan liikuttavaa nähdä se alttius ja uhrautuvaisuus, joka on ilmennyt sisarten ja veljien kohdalla tässä yhteisessä asiassamme. Myös ne, jotka ovat palkattuina työskennelleet rakennuksella, tekivät päivittäin 4-5 tuntia palkatonta ylityötä päivätyönsä lisäksi.

Kaikille rakkaille ystäville, olivatpa he oman seurakunnan jäseniä tai muualta meitä auttamaan tulleita, tahdomme täten lausua nöyrät kiitoksemme. Ennen kaikkea tahdomme antaa kiitoksemme Hänelle, kenelle se ensisijaisesti kuuluukin: Isälle Jumalalle ja Jeesukselle Kristukselle.

Seurakunnan harteille jää suuri taakka siihen saakka, kunnes kaikki velka on maksettu. Mutta velan loppuun maksamiseen pyrimme niin nopeasti kuin voimme. Eräs toinen asia on vielä tärkeämpi: Jumalan voiman ja Pyhän Hengen ilmenemisen tarve tässä huoneessa. "Ei sotaväellä eikä voimalla, vaan minun Hengelläni, sanoo Herra Sebaot.»

Aina maan ääriin asti

Savonlinnan Eelim-seurakunta on myös lähetysseurakunta. Aktiivisesti ovat seurakuntalaiset olleet mukana lähetystyössä lähettäen, rukoillen ja varoillaan kannattaen.

Ensimmäinen lähtijä oli opettaja Saara Jussila. Hän jätti 1930-luvun lopulla tehtävänsä Salorannan koululla ja läksi tammikuussa 1938 keskisuomalaisten kannattamana Afrikkaan «mustien Saaraksi». Siellä hän on tehnyt pitkän päivätyön lähinnä Transvaalissa eteläisessä Afrikassa yhdessä puolisonsa kanssa.

Seurakunnan 1950-luvun palavasieluisella evankelistalla Minni Vaherilla oli lähetyskutsu Japaniin. Ensimmäiselle matkalle hänet siunattiin elokuussa 1956. Siitä lähtien hän on ahkeroinut tuon saarivaltakunnan elopelloilla, 1950-luvun lopulta yhdessä puolisonsa Eero Pölkin kanssa.

Lähetysuhrien kasvu 1970-luvun puolella kehotti laajentamaan seurakunnan lähetysvastuuta. Lokakuussa 1976 Erkki ja Raija Ikäläinen siunattiin lähtemään Etiopiaan. Hallituksen vaihduttua ovet sulkeutuivat.

Uusi työkenttä avautui Japaniin, minne Ikäläiset suuntasivat lokakuussa 1979 ensimmäiselle matkalle. Toinen matka Japaniin ja Kooseihin alkoi marraskuussa 1984.

Aarno ja Raili Salmenkivi ovat olleet työssä Thaimaassa vuodesta 1966 lähtien. Seurakuntana kannamme osaltamme vastuuta heidän työstään. Heidän neljäs lähetysmatkansa alkoi elokuussa 1983.

Juha ja Leila Berg perheineen läksivät seurakunnan siunaamina Tansaniaan kahden vuoden työkaudelle elokuussa 1984. Juha toimii lähetyslääkärinä ruotsalaisen lähetyksen työyhteydessä.